

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Berardo Atheniensi Archiepiscopo, ejusque successoribus canonicè
substiuendis in perpetuum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

duobus viris idoneis, vita commendabilibus & scientia, de communi dederatis consensu, ut in duabus Ecclesiis quæ ad jamdictam pertinebant præbendam plenius & sufficientius ministrari valeret, ac utrique oneris parte detracta, animarum cura posset ab eis & sustineri facilius & diligentius exerceri. Vnde nobis humiliter supplicatis ut si vel erratum esset in hujusmodi ordinatione corrigere, vel si foret rectè processum, illud apostolico dignaremur munimine roborare. Licet igitur, si præhabita undecunque prælibati nostri notitia constituti vel vos ad conferendum vel illi ad recipiendum prædicta beneficia processissent, non solum id quod esset taliter attentatum deberet in irritum revocari, verum etiam vos & illi graviter deberetis de contemptu puniri. Quia tamen, si res ita se habet quemadmodum per vestras litteras expressistis, de contemptu excusabiles apparetis, discretioni vestræ committimus intuendum quantum si considerato constituto prædicto, quod sic actum est cognoveritis de jure posse valere, ij quibus ipsa beneficia contulistis, non solum ex permissione, verum etiam ex concessione nostra ipsa retineant confidenter; si verò quod taliter factum est de jure stare non potest, ne justitiam simul & conscientiam offendatis, eo in statum quem per nostrum statutum expressimus revocato, id nobis quantocius per vestras litteras intimetis, ut de ipsis juxta quod nobis Dominus inspiraverit ordinemus. Datum Laterani 11. Idus Februarij, pontificatus nostri an. undecimo.

*ATREBATENSI EPISCOPO,
& de Dunis & Vrsicampi Abbatibus
Morinensis & Noviomensis diocesum.*

*Epist. 255.
De collatione
præbendarum
Ariensium.
Cap. Dilecto.
De testibus.*

Dilecto filio G. Ariense Præposito nobis innotuit exponente quòd cum causam quæ inter ipsum & nobilem mulierem Comitissam Flandrensem super donatione sex præbendarum sacerdotalium agitur vobis, frater Episcopo ac filii Abbas de Dunis, necnon & dilecto filio Atrebatensi Decano duxerimus committendam, idem Præpositus citra lites contestationem proposuit coram vobis quòd testimonium ipsius Decani necessarium sibi erat in causa prædicta, cum de jure suo non nisi per ipsum & alium unicum tantum testem facere fidem posset. Vnde postulavit instanter ut vel vos duo in causa illo procederetis excluso, vel superfederetis negotio quoadusque nos lo-

co ejus alium substitui mandarem. Vos autem petitionem ejus in hoc admittere recusastis; quinimmo post appellationem quam ad nos ipse propter hoc & alia interposuit, à præbendarum ipsarum donatione suspendistis eundem. Ne igitur ob hujusmodi testis defectum Præpositi memorati justitia valeat deperire, te, fili Abbas Vrsicampi, loco prænominati Decani duximus subrogandum; per apostolica scripta mandantes quatenus si præmissis veritas suffragatur, prælibata suspensione Præpositi relaxata, in causa ipsa juxta prioris mandati tenorem ratione prævia procedatis. Quòd si non omnes, &c. duo vestrum &c. Datum Laterani xiv. Kal. Martij, anno undecimo.

*BERARDO ATHENIENSI
Archiepiscopo, ejusque Successoribus
canonicè substituendis in perpetuum.*

Antiquam Atheniensis gloriam civitatis innovatio gratiæ non patitur antiquari, quæ, quasi modernæ religionis figura in prima ejus fundatione præluserit, cultum quem tribus distincta partibus tribus falsis numinibus impendebat, sub tribus demum personis erga veram & individuum trinitatem convertit, studioque mundanæ scientiæ in divinæ sapientiæ desiderium immutato, arcem famosissimæ Palladis in sedem humiliavit gloriosissimæ genitricis, veri Dei nunc affectuta notitiam quæ dudum ignoto extruxerat Deo aram. Civitas quidem ipsa præclari nominis ac perfecti decoris philosophicæ prius artem erudita, dum & poetas litteris imbuat & Prophetas demum ex litteris intellexit, dicta est mater artium & vocata civitas litterarum. Hanc autem, si velimus interpretans in interpretatum convertere, Cariatsepher possumus appellare, quam quia Othoniel imperio Calep subdidit, filia ejus Axa data in conjugem illi fuit. Subdita ergo Deo, venerabilis in Christo frater Archiepiscopo, hac egregia civitate, ut ipsam in ejus subjectione conserves, sponsam in ea tibi spirituali conjugio copulasti, quam instar Axæ veluti à te monitam intelleximus suspirando deposcere ut arentia sua apostolicæ benedictionis irriguis perfundere dignaremur. Nos igitur non incongruum reputantes munus illuc apostolici patrocinij litteratoriè destinare unde copiam scientiæ litteralis in orbem penè totum novimus effluxisse, justis postulationibus clementer annuimus, &

*Epist. 256.
De collatione
ratione præbendarum.
Vide supra
Epist. 255.
243. 244.*

Athemienſem Eccleſiam, cui favente Deo præſeſſe diſpoſeris, ſub beati Petri & noſtra protectione ſuſcipimus ac præſentis ſcripti privilegio communimus, ſtatuentes ut quæſcunque poſſeſſiones, quæcunque bona eadem Eccleſia in præſentiarum juſtè ac canonicè poſſidet, aut in futurum conſeſſione Pontificum, largitione Regum vel Principum, oblatione fidelium, ſeu aliis juſtis modis præſtante Domino poterit adipiſci, firma tibi tuiſque ſucceſſoribus & illibata permaneat. in quibus hæc propriis duximus vocabulis exprimenda. Caſalia, Procovenico, Vertipos, Triclini, Platan, Felin, Curionoaſter, Caſſas, Menidi, Ducheleos, Calixtes, Perſeconar, Catraperſeta, Clazazundas, Chandebride, Aliaſtaſtis, Poſthamo, Pargo, Hu, Mareton, Oargite, Largedo, Lalaconite, Varia, Litterne, Mortar. Episcopatus quoque inferiùs annotatos Eccleſiæ tuæ ab antiquis temporibus metropolitico jure ſubjectos tibi tuiſque ſucceſſoribus nihilominus confirmamus, videlicet episcopatum Aegripontis, Cermopilenſem, Davalienſem, Abelonenſem, Zorconenſem, Cariltienſem, Coroniacenſem, Andrenſem, Mezarenſem, Squirenſem, & Cheenſem. In Cariltienſi episcopatu duo caſalia, Leſboveries, Lepeſin, Leperiftere, Lamarogna, Locarimera, Lomoni, Lochichemi, Lopoliftile, Cundeſgrat, Lapifto, Vineas Conizari, Muſcærel, Catachephalar, Agiafroneſis. Quadringentas palicas & ducentos papates commorantes Athenis, & centum palicas in Thebis, & centum in Nigroponte. Molendina Eccleſiæ, hortos & balnea, & macella de Nigroponte & Athenarum, & flumina unde rigantur horti. Abbatias ſancti Siriani, ſancti Michaëlis, ſancti Iohannis, & ſancti Nicolai. Monasteria beati Nicolai de Cataperſica, beati Nicolai de Columnis, & ſanctæ Mariæ de Blakernis. Monasteria Cmolotarum, ſancti Prothaſij, ſanctæ Trinitatis, ſancti Georgij, ſancti Dionyſij Arcopagita, ſancti Theodori, ſanctorum Coſmæ & Damiani, beati Nicolai de Ducheleo, beati Nicolai de Menide, beati Philippi, ſancti Luca, ſancti Georgij de Inſula, monasterium Copreæ & ſancti Blaſij. Uſum quoque pallei ad pontificalis officij plenitudinem tuæ fraternitati apoſtolice ſedis liberalitate concedimus, quo utique infra tuam Eccleſiam ad Miſſarum ſolemnia uti memineris eis diebus quibus prædeceſſores tuos uſos fuiſſe cognoviſis, videlicet in nativitate Domini, feſtivate

Tom. II.

protomartyris Stephani, circumciſione Domini, Epiphania, hypapanti, dominica in ramis palmarum, cæna Domini, ſabbato ſancto, Paſcha, feria ſecunda poſt Paſcha, Aſcenſione, Pentecoſte, tribus feſtivitatis ſanctæ Mariæ, natale beati Iohannis Baptiſtæ, ſolemnitate omnium Apoſtolorum, commemoratione omnium ſanctorum, dedicationibus Eccleſiarum, Eccleſiæ tuæ principalibus feſtivitatis, conſecrationibus Episcoporum, ordinationibus Clericorum, & anniverſario tuæ conſecrationis die. Cimiteria inſuper Eccleſiarum tuæ diocæſis & eccleſiaſtica beneficia nullis hereditario jure poſſideat. Quod ſi quis hoc facere contenderit, cenſura canonica compeſcatur. Porrò quia quidam monachorum jus ſuum Episcopis auferre contendunt, auctoritate apoſtolica prohibemus ne monachi in diocæſi Athenienſi capellanas teneant ſacerdotis, ſeu Capellani beneficium aut officium ſine auctoritate pontificali uſurpent, ſed Presbyteris Capellanis integrè conſerventur quæcunque ad jus capellanæ pertinere noſcuntur. Statuimus præterea ut nullus cujuſquam ordinis Clericus Eccleſias in vita ſua tantùm ſibi commiſſas ad jus archiepiscopij pertinentes ſine conſeſſentia vel conſenſu tuo vel ſucceſſorum tuorum faciat cenſuales aut in cujuſquam transferat poteſtatem; & ſi factum fuerit, irritum habeatur. Sed nec monachi aut Canonici ſeu quilibet alij Clerici in Eccleſiis ad tuam diocæſim pertinentibus ſine auctoritate tua inſtituere vel remove audeat Capellanos, niſi fortè Pontificum Romanorum privilegio vel antiqua & rationabili conſuetudine muniantur. Præterea quod à te communi aſſenſu Capituli tui vel majoris partis ſanioris conſilij in tua diocæſi canonicè fuerit inſtitutum, ratum & firmum volumus permanere. Prohibemus autem ne Presbyteri vel alij Capellani Eccleſiarum ad Eccleſiæ tuæ jus pertinentium poſſeſſiones earum abſque conſenſu tuo, ſalvis tamen canonicis inſtitutionibus, diſtrahere, vendere, vel obligare, ſeu alio quolibet modo alienare præſumant. Quod ſi factum fuerit, irritum habeatur. Apoſtolica inſuper auctoritate vetamus ne interdicitos vel excommunicatos tuos ad officium vel communionem eccleſiaſticam ſine conſeſſentia & conſenſu tuo quiſquam admittat, aut contra ſententiam tuam canonicè promulgatam aliquis venire præſumat; niſi fortè periculum mortis imminet, ut dum præſentiam tuam

Imitatum ex
Vrbano II. 16.
q. 2. cap. 6.
Sanè quia,

Ll ij

habere nequiverint, per alium secundum formam Ecclesie satisfactione premissa oporteat ligatum absolvi. Ad hæc, omnes libertates & immunitates, dignitates quoque, ac rationabiles & approbatas consuetudines Ecclesie tue, nec non & exemptiones secularium exactionum à Regibus seu Principibus aut aliis fidelibus rationabiliter tibi & Ecclesie tue ac Clericis ejus indultas auctoritate apostolica confirmamus & presentis scripti privilegio communimus. Decernimus ergo ut nulli omnino hominum liceat Atheniensem Ecclesiam temerè perturbare, aut ejus possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, seu quibuslibet vexationibus fatigare, sed omnia integra conserventur eorum pro quorum gubernatione ac sustentatione concessa sunt usibus omnimodis profutura. Salvis semper in omnibus apostolicæ sedis auctoritate, reverentia, & mandato. Si qua igitur in futurum ecclesiastica secularive persona hanc nostræ constitutionis paginam sciens, contra eam temerè venire tentaverit, secundò tertiove commonita nisi reatum suum congrua satisfactione correxerit, potestatis honorisque sui careat dignitate, reamque se divino judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & à sacratissimo corpore ac sanguine Dei & Domini redemptoris nostri Iesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtæ ultioni subjaceat. Cunctis autem eidem loco sua jura servantibus sit pax Domini nostri Iesu Christi, quatinus & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum judicem præmia æternæ pacis inveniant. Amen. Datum Laterani per manuum Iohannis sanctæ Mariæ in Cosmidin Diaconi Cardinalis S. R. E. Cancellarij Idibus Februarij, Indictione XI. incarnationis dominicæ anno MCCVII. pontificatus verò Domini Innocentij Papæ III. anno undecimo.

PARISIENSIS EPISCOPO.

Epist. 217.
De Clerico
falsario.
Cap. Novimus.
De verbor. signi-
ficat.
* Cap. Ad falsarios. De falsariis.

Novimus expedire ut verbum illud quod & in antiquis canonibus & in nostro quoque * decreto contra falsarios edito continetur, ut videlicet Clericus per judicem ecclesiasticum degradatus seculari tradatur curiæ puniendus, apertius exponamus; cum & quidam predecessorum nostrorum super hoc consulti diversa responderint, & quorundam sit opinio à pluribus approbata, ut Clericus qui propter hoc vel aliud grave flagitium non solum dampnabile sed damnosum fue-

rit degradatus, tamquam exutus privilegio clericali, seculari, foro per consequentiam applicetur, cum ab ecclesiastico fuerit foro projectus, cujus utique degradatio celebranda est seculari potestate presente, ac prænuntiandum est ei, cum fuerit celebranda, ut in suum forum accipiat degradatum, & sic intelligitur tradi Curie seculari, pro quo tamen Ecclesia debet efficaciter intercedere ut citra mortis periculum citra eum sententiam moderetur. Pro illo verò falsario scelerato, quem ad mandatum nostrum capi fecimus, hoc tibi duximus consulendum; ut in perpetuum carcerem ad agendam poenitentiam ipsum includas, pane doloris & aqua angustie sustentandum, ut commissa desinat & stenda ulterius non committat. Datum Laterani XI. Kal. Martij, pontificatus nostri anno undecimo.

AVRIENSI EPISCOPO.

Postulasti per sedem apostolicam edoceri ut cum rectores parrochialium Ecclesiarum quandoque quosdam præsentent ad suarum Ecclesiarum titulos ordinandos, utrum electio talium ad ipsos rectores pertineat vel etiam ad patronos, & si in iis patronorum non est requirendus assensus, utrum jus illis salvum remaneat eligendi, ut cum ipsas Ecclesias vacare contigerit, intulati hujusmodi non sint aliis præferendi. Ad quod fraternitati tue breviter respondemus, quod per intultationem hujusmodi nullum patronis præjudicium generatur quin possint alios ad ipsas Ecclesias, cum vacaverint, præsentare, nisi de patronorum processerit assensu. Datum Laterani II. Idus Februarij, pontificatus nostri anno undecimo.

VNIVERSIS EPISCOPIS
per Angliam constitutis.

Cvm Cisterciensis ordinis monasteria per Angliam constituta interdictum ecclesiasticum pro negotio Cantuariensis Ecclesie auctoritate nostra generaliter promulgatum incepissent arcte servare, postmodum quædam eorum, sicut accepimus, appellationis prætextu quam occasione privilegiorum suorum interposuisse dicuntur, ipsum non solum quoad eorundem privilegiorum indulta temerè violarunt, verum etiam in campanis sonantibus ac boantibus cantilenis, apertis januis, & ad communionem aliis invitatis, solemnitus præsumperunt solito celebrare. Licet igitur tantam præsumptionis auda-

Epist. 218.
De iure pœnitentiarum.
Cap. Postulasti.
De iure pœnitentiarum.

Epist. 219.
Commisissio ad
venis eos qui
non servavit
interdictum.
Vide Math.
Paris ad an.
1109. et 1110.
epist. 101. 110.